

لیگ میلیاردي عليه فوتبال ملي

جابه‌جا شدن بیش از 180 بازیکن در فصل نقل‌وانتقال فوتبال که با ارقام ریز و درشت صورت گرفت، مثل سال‌هاي گذشته حساسیت‌هاي بحقي را از جانب کارشناسان و مردم به دنبال داشت ...

کارشناسان تاکید دارند ریخت‌وپاش از بودجه عمومي فوتبال ایران را به قهقرا می‌برد
لیگ میلیاردي عليه فوتبال ملي

جابه‌جا شدن بیش از 180 بازیکن در فصل نقل‌وانتقال فوتبال که با ارقام ریز و درشت صورت گرفت، مثل سال‌هاي گذشته حساسیت‌هاي بحقي را از جانب کارشناسان و مردم به دنبال داشت چرا که پول این نقل و انتقال عمدتاً از کانال منابع دولتي خرج می‌شود و در شرایطی که حداقل انتظار از صرف هزینه میلیاردي در لیگ برتر، تقویت پایه‌هاي فوتبال ملي است، کارشناسان تاکید دارند که این لیگ به هیچ عنوان در این راستا حرکت نکرده و بلکه بر عليه فوتبال ملي است. مصداق بارز این ادعا برگزاری 11 دوره رقابت‌هاي لیگ حرفه‌اي و مقایسه وضعیت کنوني فوتبال ایران با 11 سال پیش است. وضعیتی که تغییر ملموسي در آن مشاهده نمی‌شود.

هزینه کردن میلیاردي باشگاه‌ها که هر سال روند رو به رشد و افسار گسیخته‌اي دارد، در شرایطی ادامه می‌یابد که اگر هزینه‌کرد این پول‌ها را سرمایه‌گذاری برای آینده ورزش ایران بدانیم، با يك حساب سرانگشتی و بررسی شرایط 11 سال گذشته فوتبال ایران (یعنی از بدو شکل‌گیری لیگ حرفه‌اي) بوضوح درمی‌یابیم، نه تنها در بخش نیروي انساني شامل پرورش فوتبالیست، داور و مربی فوتبال که در بخش زیرساخت‌هاي ورزش هم رشد قابل ملاحظه‌اي مشاهده نشده است. این در حالی است که اگر یکی، دو باشگاه خصوصي را فاکتور بگیریم، درصد بسیار بالایی از این هزینه‌ها به صورت غیرمستقیم از جیب مردم و از سوي باشگاه‌هاي دولتي پرداخت شده است.

فساد فوتبال، اضمحلال فرهنگ

مهدی مناجاتی، سرمربی سابق تیم ملي فوتبال که چند سالي است عطاي کارکردن در فوتبال را به لقاییش بخشیده است، درباره هزینه‌هاي میلیاردي لیگ برتر به جام‌جم می‌گوید: معتقدم نه تنها در فوتبال که در هر بخش دیگری نیز هر وقت پول بی حساب و کتاب تزریق شده، اولین پیامد آن ایجاد فساد است، فسادی که ابتدا باشگاه‌ها را در بر گرفته و در ادامه دود آن به چشم تیم ملي می‌رود. ممکن است مخالفان در این باره بگویند همه جاي دنیا و در فوتبال حرفه‌اي این ارقام رد و بدل می‌شود اما در پاسخ باید گفت کجاي فوتبال ما با این پول‌ها حرفه‌اي شده است؟

وي با اشاره به مقطعي که سرپرستی تیم ملي را در زمان سرمربیگری امیر قلعه‌نویی عهده دار بود، می‌افزاید: در آن مقطع نسبت به نظم و انضباط لژیونرهایی چون کریمی، نکونام، هاشمیان و مهدوی‌کیا اطمینان خاطر داشتیم، چرا که آنها از دل فوتبال واقعا حرفه‌اي به اردوي تیم ملي می‌آمدند و علاوه بر بعد فني، در زمینه نظم و انضباط و فرهنگ بازیگری نیز از بیشتر بازیکنان لیگ به اصطلاح حرفه‌اي ایران يك سر و گردن بالاتر بودند.

سرپرست اسبق تیم ملي با اشاره به نقش دل‌ها و گرفتار شدن برخی مدیران باشگاه‌ها در منجلاب این دل‌ها، در بررسی موضوع يك قدم پارا فراتر گذاشته و می‌گوید: به اعتقاد من این ارقام سنگین مالي تحریک برخی تماشاگران را هم به دنبال داشته است و بعضاً آنها را به فحاشي وادار می‌کند.

وي می‌افزاید: دردآورتر این‌که در میان برخی فوتبالیست‌هاي ما دیگر خبری از احترام گذاشتن به بزرگ‌تر و پیشکسوت وجود ندارد؛ روندی که به خاطر آلوده شدن فوتبال ایجاد شده و در واقع این هم پیامد فرهنگی رد و بدل شدن این پول‌هاست.

موج مخرب روجي برای کاروان المپیک

اما کاظم اولیایی، مدیرعامل اسبق باشگاه استقلال، يك بعد دیگر این موضوع را مورد توجه قرار می‌دهد. او با اشاره به فضای روجي و ملتهبی که در حاشیه فصل نقل و انتقال لیگ شکل گرفت، به جام‌جم می‌گوید: 30 سال است که این کشور روی نسل جوان خود سرمایه‌گذاری می‌کند و یکی از جاهایی که باید این سرمایه‌گذاری به ثمر بنشیند، المپیک لندن است، چرا که موفقیت در این رویداد پیام‌هاي بسیار بزرگی برای جهانیان دارد. اما در شرایطی که قهرمانان رشته‌هاي مختلف بعضاً برای تامین حداقل‌هاي زندگی دچار مشکل بوده و در عین حال از آنها توقع کسب مدال در المپیک داریم، همزمان با بحران چشم و هم چشمی در فوتبال، این موضوع

پیامدهای بسیار مخرب روحی برای ورزشکاران دیگر رشته‌ها در برداشته است. دردناک بودن این قضیه زمانی دو چندان می‌شود که همه می‌دانند این ارقام سنگین مالی، خروجی چندانی برای ورزش ایران ندارد، بلکه در این مقطع حتی برای کل ورزش نیز مضر است.

وی با تأکید بر این‌که هزینه کردن در فوتبال همچون کشورهای پیشرفته برای فوتبال ما هم مضر نخواهد بود، می‌افزاید: شخصاً معتقدم برای رشد و توسعه فوتبال خیلی بیشتر از اینها باید خرج کنیم و این ارقام نسبت به دستاورد بزرگی که می‌توانیم به آن دست یابیم خیلی هم پایین است؛ البته با رعایت شرایطی خاص. ما نمی‌توانیم قله یک کوه را فتح کنیم بدون آن‌که ابتدا دامنه را پشت سر بگذاریم. پول باید در جای درست آن خرج شود و مبلغ مالی باید به سمت بعد سخت‌افزاری، رده‌های پایین سنی فوتبال و برنامه‌ریزی مدون و دقیق هدایت شود، نه به سمت جیب دلان و برخی مدیران آلوده در این ورطه که تنها خروجی آنها مشت‌های حاشیه‌سازی مخرب است.

مدیرعامل اسبق باشگاه استقلال با اشاره به لیگ کشورهای پیشرفته فوتبال، ادامه می‌دهد: در جایی که برنامه‌ریزی، ناظر و مجری خود دولت است، نباید انتظار وضع دیگری را داشت. اگر صحبت از ورزش پهلوانی و زورخانه‌ای است، چون این ورزش متعلق به خود ماست و می‌توانیم الگوی دیگران قرار بگیریم اما فوتبال یک ورزش وارداتی است و باید پذیرفت که باید از کشورهای صاحب نام این ورزش الگو بگیریم. سال‌ها می‌گوییم فوتبال امروز در دنیا به یک صنعت تبدیل شده، اما گوش شنوایی وجود ندارد که این موضوع بسیار مهم را برای فوتبال ایران نهادینه کند. وی با تأکید بر این‌که مقوله نظارت، برنامه‌ریزی و اجرای این برنامه‌ها در ورزش، باید کاملاً مستقل انجام شود، می‌گوید: طبیعی است که در بحث نظارت، مجلس بهترین ارگان برای نظارت بر ورزش تلقی می‌شود و دولت در بخش برنامه‌ریزی می‌تواند نقش خود را با استفاده از کارشناسان واقعی بخوبی ایفا کرده و در بخش اجرا هم باید کار را به بخش خصوصی سپرد؛ یعنی حلقه مفقوده همین لیگ ایران.

لیگ، علیه فوتبال ملی

مجتبی تقوی، سرمربی کنونی تیم فوتبال سایپا سومین کارشناسی بود که نزدش رفتیم. او صحبت‌هایش را این‌گونه آغاز می‌کند: با قاطعیت می‌گویم این لیگ به هیچ عنوان در خدمت فوتبال ملی ما نیست و مخالفان این دیدگاه من در آینده‌ای نزدیک به این نکته پی خواهند برد، جایی که کارلوس کرش سرمربی تیم ملی با چالش بزرگی مواجه خواهد شد.

وی در توضیح بیشتر صحبت‌هایش، می‌افزاید: اصلی‌ترین هدفی که در پس لیگ و در همه جای دنیا مورد توجه قرار دارد، تولید بازیکن است؛ بازیکنانی که در نهایت در خدمت تیم‌های ملی کشورشان قرار می‌گیرند، اما آیا لیگ ما چنین خاصیتی دارد؟ اگر این طور است پس چرا ما در برخی پست‌های حساس و کلیدی تیم ملی جایگزین مطمئنی برای دروازه‌بان، دفاع میانی و هافبک‌های وسط خود نداریم؟ بنابراین با توجه به خلأ موجود در تیم ملی که بخوبی نشان‌دهنده ضعف لیگ در تولید بازیکن است شک نکنید کارلوس کرش حتی اگر تیم ملی را هم به جام جهانی ببرد، در جام جهانی با این چالش دست به گریبان خواهد بود.

چه راهکاری برای برون رفت از این وضع پیشنهاد می‌کنید؟ این کارشناس فوتبال در پاسخ به این سوال جام‌جم می‌گوید: برای این‌که لیگ در خدمت منافع ملی قرار گیرد، فدراسیون فوتبال باید به معنی واقعی کلمه از باشگاه‌هایی که در مسیر پشته‌سازی و میدان دادن به جوانان گام بر می‌دارند حمایت واقعی داشته باشد و اجازه ندهد باشگاه‌های سازنده به‌خاطر هزینه‌های بی حساب و کتاب و تزریق پول‌های گزاف، دچار چالش شوند.

امید توفیقی / گروه ورزش